Jaana Markkula, TUTO/HYT

Talousvaliokunnalle / Vastaukset asiantuntijakuulemisessa esiin nousseisiin kysymyksiin

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkalain muuttamisesta (HE 141/2021 vp)

Alla lisätietoa nikotiinipussien/nikotiininuuskan sääntelyyn liittyvistä kysymyksistä.

Fimea on katsonut, että nikotiinipussit/nikotiininuuska rinnastuvat myyntiluvalliseen lääkevalmisteeseen. Sen vuoksi niitä ei saada myydä Suomessa ilman, että tuotteella on lääkelain mukainen myyntilupa. Lääkelainsäädäntö rajoittaa myös tuotteiden maahantuontia.

Tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittämistyöryhmä ehdotti mietinnössään tupakkalakiin useita muutoksia, joista osa jäi hallituksen esityksen ulkopuolelle. Yksi näistä koski sitä, että tupakkalakiin lisättäisiin nikotiinia sisältävien tupakan vastikkeiden määritelmä, joka kattaisi muun muassa nikotiinipussit/nikotiininuuskan. Työryhmä ehdotti, että nikotiinia sisältäviä tupakan vastikkeita säänneltäisiin vastaavalla tavalla kuin tupakkatuotteita ja nikotiininesteitä. Tämä tarkoittaisi sitä, että näiden tuotteiden vähittäismyynti olisi luvanvaraista ja tuotteista olisi tehtävä ilmoitus Valviralle ennen kuin ne tuodaan markkinoille. Lisäksi tuotteiden vähittäismyyntipakkauksia säänneltäisiin vastaavalla tavalla kuin tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden pakkauksia. Työryhmän ehdotus olisi kuitenkin käytännössä tarkoittanut, että markkinat avautuisivat näiden tuotteiden myynnille eli niiden saatavuus lisääntyisi merkittävästi nykyisestä.

THL puolestaan ehdotti hallituksen esityksen luonnoksesta antamassaan lausunnossa ensisijaisesti, että nikotiinipussit/nikotiininuuska määriteltäisiin savuttomaksi tupakkatuotteeksi, jolloin niiden myynti olisi kokonaan kiellettyä ja maahantuonti rajoitettua. Toissijaisesti THL ehdotti, että nikotiinipussien/nikotiinipussien etämyynti ja ulkomailta tapahtuva nettitilaaminen kiellettäisiin. On siis huomattava, että asiantuntijatahoillakin on ollut toisistaan poikkeavia näkemyksiä sen osalta, miten nikotiininuuskaa/nikotiinipusseja tulisi säännellä.

Kaikkien tupakan vastikkeiden markkinointi ja esilläpito on joka tapauksessa kiellettyä jo voimassa olevan tupakkalain nojalla. Niitä ei myöskään saa myydä alaikäisille. Nikotiinipussien/nikotiininuuskan lisäksi on olemassa muitakin nikotiinia sisältäviä tupakan vastikkeita, joiden sääntely edellyttää erillistä selvitystä ja tarkastelua. Nikotiinipussien/nikotiininuuskan ja muiden nikotiinia sisältävien tupakan vastikkeiden sääntelyä olisi siksi harkittava erikseen kokonaisuutena.